

Lawrence Durrell
PROSPERO'S CELL

Copyright © 1945, 1975 by Lawrence Durrell

© Лорънс Дърел, автор
© Иглика Василева, превод от английски, 2018
© Анна Георгиева, дизайн на корицата, 2018
© „Прозорец“ ЕООД, всички права запазени, 2018

ISBN 978-954-733-972-9

Лорънс Дърел

**ПЕЩЕРАТА
НА
ПРОСПЕРО**

ПРОЗОРЕЦ
2018

*Пътеводител за природните
забележителности и нравите
на остров Корфу**

* В целия текст авторът използва имената Керкира или Коркира – едно от другите наименования, с които остров Корфу е известен както у нас, така и на Запад. Разликата Керкира – Коркира е вследствие на различните стари източници, които авторът цитира. – Б. пр.

Четирима от героите в тази книга са действителни лица и тук се появяват с тяхно съгласие. С любов и възхищение авторът посвещава книгата си на тези четирима души, Теодор Стефанидис, Зариан, граф Д. и Макс Немич.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР / 13

I

Своеобразието на гръцкия пейзаж / 15

II

Островният светец / 38

III

Йонийски портрети / 47

IV

Карагюзис: народният герой / 65

V

История и исторически догадки / 81

VI

Пейзаж с маслинови гръвчета / 130

VII

Гроздобер / 166

VIII

Епилог, написан в Александрия / 180

„Гръцки остров, най-приятното място за съзерцание при един самотен и умозрителен живот.. По време на странстванията ни често сме се озовавали на грозни и опасни места, единствено този остров си остана кътчето, където бихме желали да доживеем края си.“

АНТЪНИ ШЪРЛИ,
„Неговото персийско приключение, 1601“

ПРЕДГОВОР

Тази книга беше написана в Александрия след падането на Гърция и собственото ми бягство в Египет през остров Крит. Смесица от благоговение и непреодолима носталгия ме накара да опиша всичко, което знам за острова, който в продължение на няколко години беше моят дом, а през онези мрачни зими на 1941–42 г. ми изглеждаше като място, което никога повече няма да видя през живота си. По онова време човек се измъчваше от същите усещания по отношение и на цяла Европа, толкова категорични изглеждаха победите на германската армия и толкова безсилен бе отпорът на разкъсаните от социалистически идеи демокрации. И дори и след като успяхме да победим Хитлер... после какво? Европа беше съсипана, а заедно с нея и Гърция. Що се отнася до този прелестен малък остров наскрейд Йонийско море, какво бъдеще можеше да се очаква за него? Тогава той представляваше ежедневна мишена на италианските военновъздушни сили.

Опитах да си спомня красотите му, преди да избледнеят в паметта ми, и преустанових с поезията си, която пишех по онова време. В Александрия един дружелюбен гръцки бизнесмен ми предостави свободен достъп до отлична библиотека със справочни издания и аз наистина използвах неговите книги не толкова като патерици, а по-скоро като нещо, което да събуди спомените ми, и благодарение на тази безценна информация се самокоригирах, така че книгата ми да не бъде само поетично описание, но и нещо като пътеводител за това място.

Начинът, по който тя беше приета, и то в разгара на

войната, ме изненада и зарадва, защото чрез нея открих много други хора, които обожаваха Корфу не по-малко от мен. И нейният нестихващ успех през годините винаги ме е трогвал и някак обнадеждавал, че ненапрасно съм таял младежката си мечта да стана писател. Просперо ме кара да смятам, че усилието и трудностите са си стрували.

Лорънс Дърел

Своеобразието на гръцкия пейзаж

Очи и слух бъдете! Тишина!
„Бурята“, Уилям Шекспир

Някъде между Калабрия и Корфу вече наистина започва синьото. Човек си дава сметка, че докато прекосява Италия, се движи през един щателно култивиран пейзаж – всяка долина разчертана като по архитектурен план, обляна в слънце и премного човешка. Но щом напуснеш плоската като тепсия сирота земя на Калабрия и поемеш към морето, веднага се усеща промяна, и то в същността на нещата: хоризонтът помръква ей там на края на света и от общия мрак *островите* изникват един по един, за да те посрещнат.

Сутрин се събуждаш и във въздуха мирише на сняг, а когато изкачиш стълбата и излезеш на палубата, изведнъж прекрачваш в сянката, която хвърлят планините на Албания – всяка с пропукана корона от сняг – пусти, непокорни зъбери.

Полуостров, отщипан, докато е бил нажежен до червено, после оставен да изстине в една антарктика от лава. Човек усеща не толкова пейзажа, който невидимо се приближава откъм безкрайните мили синя вода, колкото особената атмосфера, дори някакво настроение. Влизаш в Гърция, сякаш прекрачваш в тъмен кристал, очертаанията на нещата се разместват, пречупват. Внезапно изплували миражи поглъщат островите и накъдето и да погледнеш, трептящата завеса на въздуха те мами и изкушава.